

Kinnitatud Eesti Advokatuuri juhatuse 18.12.2007. a. otsusega
(Eesti Advokatuuri juhatuse istungi protokoll 18.12.2007, pkp 1)

Muudetud Eesti Advokatuuri juhatuse 19.06.2012. a otsusega
(Eesti Advokatuuri juhatuse istungi protokoll 19.06.2012 nr14)

JUHEND VOLITUSTE TÕENDAMISEKS SEOSSES ADVOKAADI VOLITUSE EELDUSE KEHTETUKS TUNNISTAMISEGA

§ 1. Juhendi eesmärk

Käesoleva juhendi eesmärgiks on kehtestada käitumisjuhised seoses AdvS § 571 kehtetuks tunnistamisega. Juhend on soovitusliku iseloomuga.

§ 2. Esindusõiguse tõestamise üldine kord

(1) Seaduses nõutud juhtudel esitab advokaadibüroo kliendile allkirjastamiseks eraldi volikirja, milles määratakse käsundit täitev advokaat või advokaadid ja neist igapähele antud volituse ulatus. Sellise volikirja soovituslik vorm on käesoleva juhendi lisaks 1.

(2) Advokaadibüroo võib esitada kliendile allkirjastamiseks volikirja või kliendilepingu, millega klient annab õigusteenuse osutamiseks edasivolitamisõigusega volituse advokaadibüroole. Sellise volikirja vorm on käesoleva juhendi lisaks 2.

Kliendilt saadud volituse tõendamiseks tuleb advokaadil esitada nii advokaadibüroole antud volikiri kui edasivolitamisõiguse alusel väljastatud volikiri või väljavõte kliendilepingu osast, millest nähtub volituse andmine.

Edasivolitamisõiguse alusel advokaadibüroo poolt väljaantava volikirja soovituslik vorm on käesoleva juhendi lisa 3.

(3) Volikirjas (sh edasivolitamisõiguse alusel väljastatud volikirjas) või muus volitust tõendavas dokumendis määratletakse kliendi poolt advokaadibüroole või advokaadibüroo advokaadile antud volituse ulatus ning samuti võimalikud volituse piirangud kui neid esineb.

§ 3. Esindamine tsiviil- ja halduskohtumenetluses

(1) Kuigi tsiviil- ja halduskohtumenetluses kehtib jätkuvalt formaalselt volituse eeldus, võib kohus nõuda igal ajal advokaadilt volituse tõendamist.

(2) Advokaat peab kohtu poolt nõudmisel olema valmis asjatu viivituseeta esitama vastavasisulise volikirja.

§ 4. Esindamine kriminaal- ja väärteomenetluses

(1) Kriminaalmenetluses tuleb vastava nõudmise saamisel esitada kliendi poolt allkirjastatud volikiri.

(2) Väärteomenetluses on kirjaliku volikirja olemasolu kohustuslik. Kliendile tuleb koos kliendilepingu sõlmimisega esitada allkirjastamiseks volikiri.

§ 5. Riigi õigusabi seaduse alusel kliendi esindamine

(1) Kliendi esindamisel riigi õigusabi seaduse alusel kliendiga eraldi kliendilepingut ei sõlmita ja advokaat osutab õigusteenust määruse alusel.

(2) Riigi õigusabi osutamisel tõendab advokaadi volitust riigi õigusabi saaja esindamiseks või kaitsmiseks advokaadi kinnitus, et teda on määratud riigi õigusabi osutama. Kahtluse korral võib nõuda advokaadi nimetamise kohta kinnitust advokatuurilt.

§ 6. Volikirja notariaalse vormi nõue

Kliendi esindamisel tehingutes ja toimingutes, mille suhtes kehtib notariaalse kinnitamise või tõestamise nõue, peab tehingu või toimingu tegemiseks väljastatud volikiri olema vastavalt notariaalselt kinnitatud või tõestatud.

§ 7. Jõustumine ja rakendamine

Käesolev juhend jõustub 28. detsembril 2007. a (Riigi Teatajas RTI, 18.12.2007, 67, 413).

VOLIKIRI ÕIGUSTEENUSE OSUTAMISEKS

_____ [kliendi nimi], _____ [registrikood/isikukood], _____
[elukoha või asukoha aadress], keda esindavad _____ [kui volituse annavad
esindajad, lisada nende nimed], _____ [esindajate isikukoodid ja sünnikuupäevad],
... [kui volituse annavad kaks või enam klienti, lisada iga kliendi kohta eeltoodud andmed],
annab (annavad) käesolevaga advokaadibüroo _____ [advokaadibüroo nimi]
advokaadile _____

_____ [nimed] volituse esindada alljärgneva õigusteenuse osutamisel: _____
[õigusteenuse liik, mh isiku esindamine või kaitsmine kohtus, kohtueelses menetluses või
mujal, isikule dokumendi koostamine või tema huvides muu õigustoimingute tegemine],
sealhulgas teha järgmisi tegevusi, toiminguid ja tahteavaldusi:

_____
_____
_____
_____
_____

_____ [advokaadi poolt tehtavad täpselt määratletud tahteavaldused, toimingud ja tegevused].
... [volituse andmisel kahele või enamale advokaadile lisada iga advokaadi puhul
eelnimetatud andmed ja vajadusel volituse konkreetne ulatus].

Ülalnäidatud eesmärkide saavutamiseks on advokaadil[tidel] õigus võtta tarvitusele ükskõik
milliseid meetmeid toiminguid, mida ta [nad] peab [peavad] vajalikuks volikirjas toodud
eesmärkide saavutamiseks.

Käesolev volikiri on kehtiv kuni _____ [kehtivuse tähtaeg].

___ . _____ 200__ .a. [allkirjastamise kuupäev]

_____ [kliendi nimi]
_____ [kliendi või tema esindaja allkiri]

... [kui sama volituse annavad kaks või enam klienti või alla kirjutavad kaks või enam
esindajat, lisada iga kliendi või esindaja nimed ja allkirjad]

VOLIKIRI ÕIGUSTEENUSE OSUTAMISEKS

_____ [kliendi nimi], _____ [registrikood/isikukood], _____
[elukoha või asukoha
aadress], keda esindavad _____ [kui volituse annavad esindajad, lisada nende
nimed], _____ [esindajate isikukoodid ja sünnikuupäevad],
... [kui volituse annavad kaks või enam klienti, lisada iga kliendi kohta eeltoodud andmed],
annab (annavad) käesolevaga advokaadibüroole _____ [advokaadibüroo nimi]
volituse esindada alljärgneva õigusteenuse osutamisel: _____
[õigusteenuse liik, mh isiku esindamine või kaitsmine kohtus, kohtueelses menetluses või
mujal, isikule dokumendi koostamine või tema huvides muu õigustoimingu
tegemine], sealhulgas teha järgmisi tegevusi, toiminguid ja tahteavaldusi:

_____
_____
_____
_____
_____

[advokaadibüroo poolt tehtavad täpselt määratletud tahteavaldused, toimingud ja tegevused].
Käesolev volikiri on antud edasivolitamisõigusega. Advokaadibürool _____
[advokaadibüroo nimi] on õigus
käesoleva volikirja alusel anda edasivolitus järgmistele advokaatidele: _____
_____
[nimed].

Ülalnäidatud eesmärkide saavutamiseks on advokaadibürool õigus võtta tarvitusele ükskõik
milliseid meetmeid, mida
nad peavad vajalikuks volikirjas toodud eesmärkide saavutamiseks.

Käesolev volikiri on kehtiv kuni _____ [kehtivuse tähtaeg].

___ . _____ 200__a. [allkirjastamise kuupäev]

_____ [kliendi nimi]
_____ [kliendi või tema esindaja allkiri]

... [kui sama volituse annavad kaks või enam klienti või alla kirjutavad kaks või enam
esindajat, lisada iga kliendi või esindaja nimed ja allkirjad]

VOLIKIRI ÕIGUSTEENUSE OSUTAMISEKS

Advokaadibüroo _____ [advokaadibüroo nimi], _____ [registrikood],
_____ [asukoha aadress], keda esindab _____ [advokaadibüroo pidaja
nimi], annab käesolevaga _____ [kliendi nimi] poolt _____ [kuupäev]
antud volituse esindada alljärgneva õigusteenuse osutamisel: _____
[õigusteenuse liik, mh isiku esindamine või kaitsmine kohtus, kohtueelses menetluses või
mujal, isikule dokumendi koostamine või tema huvides muu õigustoimingu tegemine],
sealhulgas teha järgmisi tegevusi, toiminguid ja tahteavaldusi:

_____
_____
_____

[advokaadibüroo poolt volikirja alusel käesolevalt tehtavad täpselt määratletud
tahteavaldused, toimingud ja tegevused],
edasivi advokaadibüroo _____ [advokaadibüroo nimi] advokaatidele

_____
_____
[nimed].

Ülalnäidatud eesmärkide saavutamiseks on advokaadil[idel] õigus võtta tarvitusele ükskõik
milliseid meetmeid ja teha
toiminguid, mida ta [nad] peab [peavad] vajalikuks volikirjas toodud eesmärkide
saavutamiseks.

Käesolev volikiri on kehtiv kuni _____ [kehtivuse tähtaeg].

___ . _____ 200__a. [allkirjastamise kuupäev]

_____[advokaadibüroo pidaja nimi]
_____[advokaadibüroo pidaja allkiri]

JUHENDI SELETUSKIRI

1. Advokaadi volituse senine regulatsioon

AdvS § 571 kohaselt õigusteenuse osutamise käigus kliendi esindamisel või kaitsmisel kolmandate isikute ees piisab

advokaadi kinnitusest, et ta on kliendi esindaja või kaitsja ning vastava volituse olemasolu eeldatakse (volituse eeldus).

AdvS § 571 kehtestati tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja täitemenetluse seadustiku rakendamise seadusega, millega

kaotati advokaadivolikirja nõue, kuna uus 01.01.2006.a. jõustunud TsMS ei tunne advokaadivolikirja instituuti.

Vastavalt uue TsMS § 226 lg-le 1 eeldatakse advokaadi puhul esindusõiguse olemasolu.

Analoogne säte viidi sisse ka

halduskohtumenetluse seadustikku. Vastavalt HKMS § 14 lg-le 51 eeldatakse advokaadi puhul esindusõiguse olemasolu.

Samas on kohtul õigus advokaadi esindusõiguse olemasolu kontrollida.

Kriminaal- ja väärteomenetluse seadustikud ega muud õigusaktid advokaadi volituse küsimusi eraldi ei reguleeri. Niisiis

seni kehtivast AdvS §-st 571 tulenev advokaadi volituse eeldus kehtis vahetult nii esindamisel kriminaal- ja

väärteomenetluses, s.h. riigi õigusabi seaduse alusel, riigi- ja kohalike omavalitsuse asutuste kui ka kõikide teiste isikute

ja asutuste ees kõikvõimalikes tehingutes ja toimingutes.

2. Advokaadi volituse regulatsioon pärast AdvS § 571 kehtetuks tunnistamist

Advokaadi volituse eeldus kõikides toimingutes, tehingutes ja menetlustes kõikide isikute ja asutuste ees kaotatakse.

Volituse kehtivuse eelduse kehtivus tsiviil- ja halduskohtumenetluses võib olla vaieldav.

TsMS ja HKMS kui konstitutsioonilised seadused on notarite infosüsteemi ja

õigusregistritega seotud seaduste

muutmise seadusest sisuliselt kõrgemalseisvad õigusaktid, mistõttu võib asuda seisukohale, et TsMS § 226 lg-s 1 ja

HKMS § 14 lg-s 51 sätestatud advokaadi volituse eeldust notarite infosüsteemi ja

õigusregistritega seotud seaduste

muutmise seadus tühistada ei saa.

Vaatamata asjaolule, et TsMS § 226 lg-s 1 ja HKMS § 14 lg-s 51 on selgesõnaliselt sätestatud advokaadi volituse

eelduse üldreegel ja et advokaadi volituse eeldus viidi advokatuuriseadusesse sisse tulenevalt uuest

tsiviilkohtumenetluse regulatsioonist, tuleb märkida, et seadusandja on notarite infosüsteemi ja õigusregistritega seotud

seaduste muutmise seaduse eelnõu seletuskirjas asunud seisukohale, et tsiviil- ja

halduskohtumenetluse raames on

esindusõiguse eeldamine mõeldud vaid erandjuhtudeks.

Sellega on seadusandja väljendanud oma tahet tsiviil- ja halduskohtumenetluse advokaadi volituse eelduse sätete

eesmärgi osas, mistõttu kohtud võivad edaspidi tsiviil- ja halduskohtumenetluses sellest tõlgendusest lähtuvalt nõuda

advokaatidelt igakordselt volituse tõendamist.

Lisaks tuleb arvestada võimaliku tõlgendusega, mille kohaselt seoses AdvS § 571 sätestatud advokaadi volituse eelduse kehtetuks tunnistamisega satuvad TsMS § 226 lg 1 ja HKMS § 14 lg 51 advokatuuriseaduse uue regulatsiooniga vastuollu. Seaduste vastuolu korral reguleerib seaduste omavahelist suhet üldine konfliktireegel *lex posterior derogat legi priori*, mille kohaselt tuleb õigusnormide vastuolu korral kohaldada hiljem jõustunud normi. Ehk AdvS §-i 571 kehtetuks tunnistamisega kaotavad oma kehtivuse ka TsMS § 226 lg 1 ja HKMS § 14 lg 51. Kriminaalmenetluse- ega väärteomenetluse seadustikus ega muudes õigusaktides eraldi advokaadi volituse eeldust reguleerivat sätteid ei sisaldu. Kokkuvõtlikult, advokaadi volituse eeldus kõikides toimingutes, tehingutes ja menetlustes kõikide isikute ja asutuste ees kaotatakse, vajadus volituste olemasolu tõendada tsiviil- ja halduskohtumenetluses tõenäoliselt sageneb. Advokaatidel pannakse kohustus volituse olemasolu tõendada. Advokaadi volituse eelduse kaotamisega pöördub tõendamiskoormis esindusõiguse olemasolu tõendamise osas ümber ning esindamine advokaadi poolt hakkab põhinema ainult tsiviilseadustiku üldosa seaduse regulatsioonil. Tulenevalt eeltoodust tekib advokaatidel alates 28.12.2007.a. kohustus tõendada nii tsiviilkohtu-, halduskohtu- kui ka kriminaalmenetluses, s.h. õigusabi osutamisel riigi õigusabi seaduse alusel, riigi- ja kohalike omavalitsuse asutuste ning kõikide teiste isikute ja asutuste ees kõikvõimalikes tehingutes ja toimingutes kliendi poolt volituse andmist. Kuna volituse olemasolu nõue tuleneb ka praegusest regulatsioonist ja muutub üksnes tõendamiskoormis, on advokaadil kohustus tõendada volituse andmist kõikides menetlustes, tehingutes ja toimingutes kõikide isikute ja asutuste ees alates 28.12.2007.a. Arvestades AdvS § 55 lg-st 1 tulenevat kliendilepingu sõlmimise kohustust, AdvS § 43 lg-st 2 tulenevat advokaadi konfidentsiaalsuskohustust ja asjaolusid, et advokaadi volituse eelduse kaotamisega ei taastu varem kehtinud advokaadibüroo pidaja antud volikirja institutsioon ning reeglina saab volituse olemasolu tõendada kirjaliku volikirjaga, saab advokaadi volituse tõendamine toimuda ülaltoodud korra kohaselt.